

Briselē, 2018. gada 27. februārī

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI JŪRAS TRANSPORTA JOMĀ

2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste uz Līguma par Eiropas Savienību 50. panta pamata iesniedza paziņojumu par nodomu no Savienības izstāties. Tātad, ja vien ratificētā izstāšanās līgumā¹ nebūs noteikta cita diena, Savienības primāro un sekundāro tiesību kopums Apvienotajai Karalistei no 2019. gada 30. marta plkst. 00.00 pēc Centrāleiropas laika (“izstāšanās diena”)² vairs nebūs saistošs. Apvienotā Karaliste kļūs par “trešo valsti”³.

Izstāšanās sagatavošanas pasākumi skar ne tikai ES un valstu iestādes, bet arī privātus subjektus.

Ņemot vērā lielās neskaidrības, jo īpaši par iespējamā izstāšanās līguma saturu, visiem uzņēmējiem tiek atgādināts par konkrētām juridiskajām sekām, kuras izrietēs no patlaban piemērojamajiem Savienības tiesību aktu noteikumiem jūras transporta jomā, kad Apvienotā Karaliste būs kļuvusi par trešo valsti.

Ja vien iespējamajā izstāšanās līgumā nebūs paredzēts pārejas režīms, no izstāšanās dienas ES noteikumi jūras transporta jomā Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši. Tam ir konkrēti šādas sekas dažādos Savienības tiesību aktu aspektos jūras transporta jomā⁴.

¹ Ar Apvienoto Karalisti notiek sarunas ar mērķi vienoties par izstāšanās līgumu.

² Tomēr saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, var vienprātīgi nolemt, ka Līgumi nebūs saistoši no kādas vēlākas dienas.

³ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

⁴ Šis paziņojums neattiecas ne uz kuģu aprīkojumu (uz ko attiecas *Paziņojums ieinteresētajām personām “Apvienotās Karalistes izstāšanās un ES noteikumi rūpniecības preču jomā”*, https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods_en), ne uz jūrnieku kvalifikāciju (uz ko attiecas *Paziņojums ieinteresētajām personām “Apvienotās Karalistes izstāšanās un ES noteikumi par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni un jūrnieku sertifikātu savstarpēju atzīšanu”*, https://ec.europa.eu/transport/transport-modes/news/2017-12-11-brexit-notice-stakeholders_en).

1. PIEKĻUVE TIRGUM

- **Kuģniecības pakalpojumi Savienības iekšienē un satiksme uz trešām valstīm:** Regulā (EEK) Nr. 4055/86⁵ noteikta jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvība starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un trešām valstīm attiecībā uz:
 - dalībvalstu valstspiederīgajiem, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kura nav tās personas valsts, kam minētie pakalpojumi paredzēti⁶, un
 - dalībvalstu valstspiederīgajiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, vai kuģniecības sabiedrībām, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES un ko kontrolē dalībvalsts valstspiederīgie, ja to kuģi ir reģistrēti minētajā dalībvalstī saskaņā ar tās tiesību aktiem⁷.

Personas vai sabiedrības, kuras no izstāšanās dienas vairs neatbilst šiem kritērijiem, nevarēs turpināt izmantot šīs regulas sniegtās priekšrocības, jo īpaši nediskriminējošu režīmu attiecībā uz starptautiskajiem jūras transporta savienojumiem.

- **Kabotāža:** saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 3577/92⁸ 1. panta 1. punktu jūras transporta pakalpojumu sniegšana ES dalībvalstu iekšienē (jūras kabotāža) attiecas tikai uz **Kopienas kuģu īpašniekiem** (kā definēts minētās regulas 2. panta 2. punktā). No izstāšanās dienas vairs nebūs iespējams sniegt jūras transporta pakalpojumus saskaņā ar šo regulu, ja vairs netiks izpildīti Kopienas kuģu īpašnieka statusa nosacījumi, izņemot gadījumus, kad valsts tiesību akti⁹ atļauj trešās valsts karoga kuģiem veikt kabotāžu.

2. KUĢOŠANAS DROŠĪBA

- **Organizāciju atzīšana:** Apvienotās Karalistes izstāšanās pati par sevi neietekmē atzīšanu, kuru Komisija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 391/2009¹⁰ 4. pantu piešķir regulas 2. panta c) punktā minētajām organizācijām. Tomēr Regulas (EK) Nr. 391/2009 8. pantā noteikts, ka Komisija kopā ar dalībvalsti, kas sākotnēji iesniegusi attiecīgās organizācijas atzīšanas pieprasījumu, regulāri un ne retāk kā vienreiz divos gados novērtē atzītās organizācijas. Tas attiecas arī uz organizācijām, kuras sākotnēji atzinusi attiecīgā dalībvalsts un kurām tagad

⁵ Padomes 1986. gada 22. decembra Regula (EEK) Nr. 4055/86, ar ko brīvas pakalpojumu sniegšanas principu piemēro jūras pārvadājumiem starp dalībvalstīm un starp dalībvalstīm un trešām valstīm (OV L 378, 31.12.1986., 1. lpp.).

⁶ Regulas (EEK) Nr. 4055/86 1. panta 1. punkts.

⁷ Regulas (EEK) Nr. 4055/86 1. panta 2. punkts.

⁸ Padomes 1992. gada 7. decembra Regula (EEK) Nr. 3577/92, ar ko piemēro principu, kurš paredz jūras transporta pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstīs (jūras kabotāža) (OV L 364, 12.12.1992., 7. lpp.).

⁹ Piemēram, Dānijas, Īrijas, Beļģijas un Nīderlandes tiesību akti.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Regula (EK) Nr. 391/2009 par kopīgiem noteikumiem un standartiem attiecībā uz organizācijām, kas pilnvarotas veikt kuģu inspekcijas un apskates (OV L 131, 28.5.2009., 11. lpp.).

piešķirta atzīšana saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 391/2009 15. pantu. No izstāšanās dienas Apvienotā Karaliste vairs nevarēs piedalīties novērtēšanā, ko saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 391/2009 8. pantu veic organizācijām, kuras tā sākotnēji atzinusi. Ņemot vērā šo procesuālo prasību, Komisija apsver, kādi pasākumi ir vajadzīgi un lietderīgi, lai būtu iespējams veikt novērtēšanu saskaņā ar regulas noteikumiem.

- **Ostas valsts kontrole:** Direktīvā 2009/16/EK¹¹ noteikta ES ostas valsts kontroles sistēma. Direktīvā prasīts, lai dalībvalstu ostas valsts kontroles amatpersonas ostās veiktu inspekcijas uz ārvalstu kuģiem nolūkā pārliecināties, ka kuģa un tā aprīkojuma stāvoklis atbilst starptautisko konvenciju prasībām un ka kuģa apkalpe ir nokomplektēta un kuģis tiek ekspluatēts atbilstīgi piemērojamajām starptautiskajām tiesībām. Direktīvā 2009/16/EK prasīts arī pārbaudīt atbilstību vairākām citām ES tiesību aktos noteiktām prasībām¹², tostarp Direktīvas 2009/20/EK¹³ noteikumiem par apdrošināšanas sertifikātiem. Lai gan ES-27 dalībvalstis turpinās pārbaudīt Apvienotās Karalistes kuģus, kuri ienāk ES ostās, no izstāšanās dienas Direktīvā 2009/16/EK noteiktā ostas valsts kontroles inspekciju sistēma vairs neattieksies uz Apvienoto Karalisti¹⁴. Apvienotās Karalistes un ES attiecības ostas valsts kontroles jomā reglamentēs Parīzes Saprašanās memorands par ostas valsts kontroli¹⁵.
- **Pasažieru kuģu ekspluatācija:** saskaņā ar Direktīvas 1999/35/EK¹⁶ 4., 5. un 6. pantu uzņemšanas valstīm, kā definēts minētajā direktīvā, jāveic obligātas pārbaudes nolūkā nodrošināt ro-ro prāmju un ātrgaitas pasažieru kuģu drošu ekspluatāciju pārvadājumos uz ES ostām un no tām. Lai gan šo kuģu pārbaudes arī turpmāk tiks veiktas ES-27 dalībvalstu ostās, uz un no kurām tie veic pārvadājumus, no izstāšanās dienas Apvienotajai Karalistei vairs nebūs jāveic šādas pārbaudes saskaņā ar Direktīvu 1999/35/EK.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/16/EK par ostas valsts kontroli (OV L 131, 28.5.2009., 57. lpp.).

¹² Direktīvas 2009/16/EK 13. pants un IV pielikums.

¹³ Direktīvas 2009/16/EK IV pielikuma 41. punkts un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/20/EK par kuģu īpašnieku apdrošināšanu pret jūras prasībām (OV L 131, 28.5.2009., 128. lpp.) 4. panta 1. punkts.

¹⁴ Ņemiet vērā, ka no izstāšanās dienas vairs netiks prasīts, lai uz Apvienotās Karalistes karoga kuģiem būtu bīstamo materiālu uzskaitījums, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Regulas (ES) Nr. 1257/2013 par kuģu pārstrādi (OV L 330, 10.12.2013., 1. lpp.) 5. panta 2. punktam. Tomēr šis pienākums no 2020. gada 31. decembra atkal kļūs piemērojams trešās valsts karoga kuģiem (Regulas (ES) Nr. 1257/2013 12. pants un 32. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Sertifikāts tiks pārbaudīts saskaņā ar Direktīvas 2009/16/EK IV pielikuma 49. punktu.

¹⁵ Visas ES dalībvalstis, kurās ir jūras ostas, tostarp Apvienotā Karaliste, ir Parīzes Saprašanās memoranda dalībnieces.

¹⁶ Padomes 1999. gada 29. aprīļa Direktīva 1999/35/EK par obligāto apsekojumu sistēmu ro-ro prāmju un ātrgaitas pasažieru kuģu regulārās satiksmes drošībai (OV L 138, 1.6.1999., 1. lpp.). Ņemiet vērā, ka šī direktīva ir atcelta un aizstāta ar Direktīvu (ES) 2017/2110, kura stājas spēkā 2017. gada 20. decembrī un kuras transponēšanas termiņš ir 2019. gada 21. decembris (pēc izstāšanās dienas).

- **Zvejas kuģu drošība:** saskaņā ar Direktīvas 97/70/EK¹⁷ 3. panta 5. punktu dalībvalstis aizliedz trešās valsts karoga zvejas kuģiem darboties to iekšējos ūdeņos vai teritoriālajos ūdeņos vai izkraut lomu to ostās, ja vien to karoga valsts administrācija nav apliecinājusi minēto kuģu atbilstību Direktīvas 97/70/EK 3. panta 1.–4. punktā un 5. pantā minētajām prasībām, proti, minētās direktīvas tehniskajiem noteikumiem.

Turklāt saskaņā ar Direktīvas 97/70/EK 7. panta 3. punktu dalībvalsts veic trešās valsts karoga zvejas kuģu kontroli, kad tie atrodas tās ostās, lai pārliecinātos par to atbilstību Torremolinosas protokolam¹⁸, kad tas ir stājies spēkā.

Komisijas dienesti ir gatavi sniegt ieinteresētajām personām turpmākus paskaidrojumus. Komisijas tīmekļvietnē par jūras transportu (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime_en) sniegta vispārīga informācija. Šī vietne vajadzības gadījumā tiks atjaunināta ar papildu informāciju. Papildu informācija par citiem ar jūras drošību saistītiem jautājumiem pieejama Eiropas Jūras drošības aģentūras tīmekļvietnē: <https://www.emsa.europa.eu/>.

Eiropas Komisija
Mobilitātes un transporta ģenerāldirektorāts

¹⁷ Padomes 1997. gada 11. decembra Direktīva 97/70/EK, ar ko nosaka saskaņotu drošības režīmu zvejas kuģiem, kuru garums ir 24 metri vai lielāks (OV L 34, 9.2.1998., 1. lpp.).

¹⁸ Vairāki Torremolinosas protokola noteikumi tika atjaunināti un grozīti ar 2012. gada Keiptaunas nolīgumu par to, kā īstenojami noteikumi 1993. gada Torremolinosas protokolā, kas attiecas uz 1977. gada Torremolinosas Starptautisko konvenciju par zvejas kuģu drošību.